

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

RUSKÝ JAZYK

(Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia)

PRÍLOHA ISCED 1

BRATISLAVA 2011

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní.....	3
3.	Ciele vyučovania cudzích jazykov v ISCED 1	4
4.	Všeobecné kompetencie.....	5
5.	Komunikačné jazykové kompetencie	5
6.	Komunikačné jazykové činnosti a stratégie.....	6
7.	Prehľad spôsobilostí a funkcií jazyka pre úroveň A1 až B2	7
8.	Obsahový štandard.....	10
9.	Témy pre komunikačnú úroveň A1.1+:	19
10.	Postup pri rozvíjaní komunikačných jazykových kompetencií	20
11.	Hodnotenie	20
	Použitá literatúra	22

1. Úvod

Príloha *Štátneho vzdelávacieho programu* pre ISCED 1, jazyk a komunikácia, ruský jazyk zahŕňa obsahový a výkonový štandard z ruského jazyka, ktorý má slúžiť ako podklad na vypracovanie školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet a stupeň vzdelávania. Predmet povinný cudzí jazyk je podľa schválenej *Koncepcie vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách* odporúčaný pre žiakov tretích a štvrtých ročníkov ZŠ.

Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci štvrtého ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň **A1.1** +, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (referenčný rámec). Kompletnú úroveň A1 podľa referenčného rámca majú dosiahnuť žiaci po skončení piateho ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika úrovne A1 podľa referenčného rámca je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a frázy dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad, kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, 2006, s. 26).

2. Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet.

Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku. Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, o učenie, o predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (*vnímanie* prostredníctvom rôznych zmyslov, *zámerná pozornosť*, vizuálna, auditívna, kinestetická *pamäť*, *reč*).

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno-činnostný charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít. Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:

- vyučovanie orientované na žiaka,
- činnostný charakter vyučovania,
- rešpektovanie individuálnych osobitostí žiakov,
- pozitívna motivácia,
- názornosť a primeranosť veku,
- časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
- systematické opakovanie,
- tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasť učenia sa jazyka,
- rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

3. Ciele vyučovania cudzích jazykov v ISCED 1

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať rečové funkcie receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
- rozvíjať interkultúrnú kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové funkcie: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy.

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,
- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,
- vedieť sa prispôbiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo,
- ospravedlniť sa,
- rozpoznať a akceptovať chyby,

- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba.

4. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum kompetencií, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a kompetencie.

5. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakom konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazyková kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov, ktoré sa týkajú jeho osoby a záujmov,
- má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

6. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Receptívne činnosti a stratégie

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v ruskom jazyku, ktoré potom ako modely imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám z jeho prostredia
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ako sa orientovať,
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

Produktívne činnosti a stratégie

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- pozdraviť sa,
- predstaviť sa,
- opýtať sa ľudí, ako sa majú,
- klásť jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi,
- vyjadriť, čo má a čo nemá rád,
- používať čísla, základné číslovky, údaje o cenách a čase,
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka,
- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy.

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety a nakoniec aj krátke, jednoduché odseky, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety,
- napísať vlastné meno, adresu, vek, dátum narodenia,
- napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.

7. Prehľad spôsobilostí a funkcií jazyka pre úroveň A1 až B2

Spôsobilosti a funkcie komunikácie stanovené **pre úrovne A1 až B2** podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky uvádza nasledujúca tabuľka (BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R., 2004, s.63-66).

V rámci primárneho vzdelávania sa v cudzích jazykoch rozvíjajú iba spôsobilosti a funkcie špecifikované v časti obsahový štandard, v súlade s výkonovým štandardom v cudzom jazyku pre žiakov mladšieho školského veku.

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas

	<p>Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty</p>
5. Vyjadriť svoju vôľu	<p>Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)</p>
6. Vyjadriť svoju schopnosť	<p>Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</p>
7. Vnímať a prejavovať svoje city	<p>Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</p>
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu</p>
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	<p>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</p>
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Sľúbiť</p>
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať</p>
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodať odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo,	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho</p>

čo sa udialo v minulosti	Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať
18. Viest' korešpondenciu	Viest' korešpondenciu Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť / dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať	Navrhnuť novú tému / nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme / k bodu diskusie
24. Presvedčiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Presvedčiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Presvedčiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

8. Obsahový štandard

СПОСОБНОСТЬ 1 : «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»

Spôsobilosť č. 1: «Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou»

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Начать разговор, исходя из конкретной ситуации <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	<i>Pozdraviť</i> <i>Приветствовать</i>	Здравствуй! Здравствуйте! Привет! Доброе утро! Добрый день! Добрый вечер!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami. Intonácia zvolacej vety.
	<i>Pod'akovať sa</i> <i>Поблагодарить</i>	Спасибо. Большое спасибо за ...	
	<i>Rozlúčiť sa</i> <i>Попроцаться</i>	До свидания! Пока! Спокойной ночи!	Spojenie prídavných mien s podstatnými menami. Intonácia zvolacej vety.

СПОСОБНОСТЬ 2 : «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»

Spôsobilosť č. 2: «Vypočuť si a podať informácie»

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Выслушать и информировать <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	<i>Informovať sa</i> <i>Получить информацию</i>	Как тебя зовут? Меня зовут ... Откуда ты? Я из Братиславы. Познакомься ... Сколько тебе лет? Мне (ему, ей) ... год, года, лет. Что у тебя нового? Который час? Два часа. Сколько учеников в классе? Какое сегодня число? Какой сегодня день? Какой сейчас месяц? Какой сейчас год? Где наш класс? Наш класс там.	Opytovacie zámená. Intonácia opytovacej vety. Väzba číslovky s podstatným menom <i>год, года, лет;</i> <i>час, часа, часов.</i> Vyjadrenie čísloviek. Skloňovanie podstatných mien.

СПОСОБНОСТЬ 3 : «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ»

Spôsobilosť č. 3: « Vybrať si z ponúknutých možností »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Выбрать из предлагаемых возможностей <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	<i>Identifikovať</i> <i>Определить</i>	Это город Братислава. Это моя мама. Это наш класс. Это мой учебник. Это ваш дом? Книга на столе. Карандаш в портфеле. Учебник на парте. Мяч под шкафом. Мама у окна.	Zámená osobné, prívlastňovacie. Predložky <i>в, на, под,</i> <i>у.</i>
	<i>Opísať</i> <i>Описать</i>	Город Братислава – столица Словакии. У меня длинные волосы. У тебя белая майка. У него большая собака. У неё красная юбка.	Prídavné mená miery, farby a kvality v základnom tvare. Prítomný čas sloviess.

СПОСОБНОСТЬ 4 : «ВЫСКАЗАТЬ СВОЁ МНЕНИЕ»

Spôsobilosť č. 4: « Vyjadriť svoj názor »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Высказать своё мнение <i>Vyjadriť svoj názor</i>	<i>Vyjadriť svoj názor</i> <i>Высказать своё мнение</i>	Я думаю, что ... Она хорошая девушка. Он весёлый мальчик. Мне это нравится. Мне это не нравится. Да, это так. Я согласен. Ты прав. Нет!	Prítomný čas sloviess. Prídavné mená miery, farby a kvality v základnom tvare. Vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu.

СПОСОБНОСТЬ 5 : «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»

Spôsobilosť č. 5: «Vyjadriť svoju vôľu»

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Выразить своё желание <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	<i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i> <i>Выразить своё желание</i>	Я хочу ... Желаю вам счастья, здоровья, успехов.	Prítomný čas sloviac I. a II. časovania. Genitív podstatných mien pri vyjadrení želania.

СПОСОБНОСТЬ 6 : « ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЕ »

Spôsobilosť č. 6: «Vyjadriť svoju schopnosť»

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Выразить свои способности и умение <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	<i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i> <i>Выразить свои способности и умение</i>	Я говорю по-русски. Я умею читать, писать и говорить по-русски. Я люблю рисовать, петь и танцевать. Я люблю читать сказки. Я играю в мяч. Я не знаю ...	Prítomný čas sloviac I. a II. časovania.

СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»

Spôsobilosť č. 7: «Vnímať a prejavovať svoje city»

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Воспринимать и проявлять свои чувства <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	<i>Vyjadriť radosť z niečoho</i> <i>Проявить свою радость</i> <i>Vyjadriť smútok</i> <i>Выразить печаль</i>	Какой хороший день! Как красиво! Как хорошо! Прекрасно! Мне грустно. Жалко, что ... Мне неприятно.	Použitie prísloviac.

СПОСОБНОСТЬ 8 : «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ»

Spôsobilosť č. 8: «Vyjadriť očakávania a reagovať na ne»

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Выразить ожидания и	<i>Vyjadriť nádej</i> <i>Выразить надежду</i>	У тебя будет всё хорошо.	

реагировать на них <i>Vyjadriť očakávaní a reagovať na ne</i>	<i>Vyjadriť sklamanie, Vyrazitiť разочарование</i>	Я разочарован этой книгой	
	<i>Vyjadriť strach, znerokoženie, obavu</i> <i>Vyrazitiť oзабоченность, тревогу</i>	Я боюсь, что ты не придёшь	
	<i>Ubezpečiť, Zaveritiť v čём-либо</i>	Не бойся! Всё будет хорошо.	
	<i>Vyjadriť úľavu</i> <i>Vyrazitiť obлегчение</i>	Ух! Как хорошо, что всё прошло.	Zvolacie vety.
	<i>Vyjadriť spokojnosť</i> <i>Vyrazitiť uдовлетворение</i>	Я рад. Мне нравится.	
	<i>Vyjadriť nespokojnosť</i> <i>Vyrazitiť neудовлетворение</i>	Мне не нравится.	
	<i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niečím/niekým</i> Узнать, кто доволен (недоволен) кем-либо, чём-либо	Тебе (не) нравится? Ты (не)доволен?	Krátky tvar prídavných mien. Opýtovacie vety.

СПОСОБНОСТЬ 9 : «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»

Spôsobilosť č. 9: « Predstaviť svoje záľuby »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Представить свои увлечения и свой вкус	<i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči</i> <i>Vyrazitiť, что мне нравится</i>	Мне нравится ... Я люблю ...	Slovné spojenie: prítomný čas + infinitív.
<i>Predstaviť svoje záľuby</i>	<i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i> <i>Vyrazitiť, что мне не нравится</i>	Мне не нравится ... Я не люблю ...	Slovné spojenie: prítomný čas + infinitív. Záporná častica <i>ne</i> .

СПОСОБНОСТЬ 11 : «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»

Spôsobilosť č. 11: « Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Определить, сообщить и принять правила или обязанности <i>Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	<i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i> <i>Выразить приказ/запрет</i>	Открой (окно, книгу, ...)! Слушай! Да, можно! Нет, нельзя!	Používanie výrazov <i>можно, нельзя.</i>

СПОСОБНОСТЬ 13 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)»

Spôsobilosť č. 13: « Reagovať na príbeh alebo udalosť »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Реагировать на что-либо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	<i>Vyjadriť záujem o niečo</i> <i>Выразить интерес к чему-либо</i>	Я тоже хочу стать учителем. Я тоже пойду в кино.	Záporná častica <i>не</i> .
	<i>Vyjadriť prekvapenie</i> <i>Выразить удивление</i>	Не может быть!	

СПОСОБНОСТЬ 14 : «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»

Spôsobilosť č. 14: « Ponúknuť a reagovať na ponuku »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Предложить и реагировать на предложение <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	<i>Žiadať od niekoho niečo</i> <i>Выразить просьбу</i>	Дай мне, пожалуйста ... Покажи ...	Rozkazovacie a zvolacie vety.
	<i>Odpovedať na žiadosť</i> <i>Ответить на просьбу</i>	Пожалуйста. Конечно. Да. Нет.	
	<i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i> <i>Предложить сделать что-нибудь</i>	Ты придёшь ко мне сегодня? Говори!	

	<i>Navrhnuť niekomu vykonať niečo spoločne Предложить сделать что-нибудь вместе</i>	Давайте посмотрим телевизор. Давайте играть в футбол.	
	<i>Popíknúť rútos Предложить помощь</i>	Я вам помогу.	
	<i>Odpovedať na návrh niekoho iného Ответить на предложение кого-либо</i>	Спасибо.	

СПОСОБНОСТЬ 15 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЕТ В БУДУЩЕМ»

Spôsobilosť č. 15: « Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Реагировать на то, что произойдет в будущем	<i>Varovať pred niekým/niečím Предупредить кого-либо о чём-либо</i>	Осторожно! Внимание!	Intonácia zvolacej vety
<i>Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti</i>	<i>Blahoželať Поздравить кого-нибудь с чем-то</i>	Поздравляю тебя (вас) с Днём рождения (с праздником ...).	

СПОСОБНОСТЬ 16 : «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»

Spôsobilosť č. 16 : « Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Реагировать на то, что произошло	<i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol Выразить, что я кого-либо забыл/что я что-то забыл</i>	Извините, что я забыл написать (выучить) домашнее задание.	
<i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>			

СПОСОБНОСТЬ 17 : «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»

Spôsobilosť č. 17: « Reagovať pri prvom stretnutí »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	<i>Predstaviť niekoho</i> <i>Представить кого-нибудь</i>	Мама, познакомься, это ...	Rozkazovací spôsob slovíes
	<i>Predstaviť sa</i> <i>Представиться</i>	Меня зовут ...	
	<i>Reagovať na predstavenie niekoho</i> <i>Реагировать на чье-то представление</i>	Очень приятно. Рад с тобой (с вами) познакомиться.	
	<i>Privítať</i> <i>Приветствовать</i>	С приездом! Добро пожаловать!	Zvolacie vety.

СПОСОБНОСТЬ 18 : «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»

Spôsobilosť č. 18: « Viest' korešpondenciu »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Переписываться <i>Viest' korešpondenciu</i>	<i>Oslovenie, úvod krátkej správy / listu</i> <i>Начать писать короткое сообщение</i>	Милая мама! Дорогой дедушка! Здравствуй, Маша!	Osobný list.
	<i>Ukončenie krátkej správy / listu</i> <i>Окончить писать короткое сообщение</i>	Пока. Твоя подруга Нина. До свидания. Твой друг Саша.	

СПОСОБНОСТЬ 19 : «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»

Spôsobilosť č. 19: « Telefonovať »

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Звонить по телефону <i>Telefonovať</i>	<i>Začať telefonický rozhovor</i> <i>Начать разговор по телефону</i>	Алло! Позовите, пожалуйста ... Могу говорить с ...	Zvolacie vety.
	<i>Ukončiť telefonický rozhovor</i> <i>Окончить разговор по телефону</i>	До свидания! До встречи!	Zvolacie vety.

СПОСОБНОСТЬ 24 : «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»

Spôsobilosť č. 24: « Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené »

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené</i>	<i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i> <i>Убедиться в том, что слушатели меня поняли</i>	Вам всё понятно?	Opytovacia veta, jej intonácia.
	<i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i> <i>Убедиться в том, что я всё понял</i>	Повторите ещё раз. Что это? Я правильно понял?	

СПОСОБНОСТЬ 25 : «РАССКАЗАТЬ ЧТО-НИБУДЬ»

Spôsobilosť č. 25: « Porozprávať niečo »

Spôsobilosti	Funkcie	Příklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<p>Рассказать что-нибудь</p> <p><i>Porozprávať niečo</i></p>	<p><i>Prerozprávať jednoduchý príbeh</i></p> <p><i>Пересказать простой рассказ</i></p>	<p>Жил-был дед, жила-была баба. Была у них курочка ряба ...</p>	<p>Ruské národné aj autorské rozprávky, riekanky, básničky, pesničky...</p>

Časti komunikačné jazykové kompetencie; obsahový štandard upravené podľa:
 GÁBRIŠOVÁ a kol. *PEDAGOGICKÁ DOKUMENTÁCIA z ruského jazyka, úroveň A1*.
 Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN 978-80-89225-70-5.

9. Témy pre komunikačnú úroveň A1.1+:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine

Domov a bývanie

Môj dom/byt

Domov a jeho okolie

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky

Vzdelávanie

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Človek a príroda

Zvieratá

Počasié

Rastliny

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Stravovanie

Zdravé stravovanie

Jedlá

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Zbližovanie kultúr

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Obchody

Obchody a nakupovanie

Krajiny, mestá a miesta

Moja krajina a moje mesto

Vzory

Dieťa a jeho vzory

10. Postup pri rozvíjaní komunikačných jazykových kompetencií

Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatočných etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných kompetencií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: *počúvanie* ako jazykový vzor a zdroj jazykových prostriedkov a produktívne činnosti, *ústny prejav*, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza - rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby musia žiaci veľa počúvať. Každá cudzojazyčná rečová činnosť učiteľa by mala byť sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál), mala by byť motivujúca, aby žiaci radi počúvali. Ústny prejav žiakov na tomto stupni sa realizuje väčšinou imitatívnou formou.

Začiatky čítania a písania

Počiatočný kontakt s písomnou formou cudzieho jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby, ktorú si žiaci osvojili prostredníctvom počúvania. Nácvik čítania s porozumením má byť odstupňovaný - obrázky, slová, slovné spojenia, krátke vety.

V počiatočnej fáze *čítania* žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili (rozumejú im po vypočutí, vedia ich vyslovovať, poznajú ich konkrétny význam). V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou/hovorenou podobou slova a konkrétnou predstavou jeho významu (napr. obrázok). V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná podoba slova a žiak ho číta s naučenou správnou výslovnosťou a s porozumením. Žiaci pokračujú v čítaní slovných spojení a jednoduchých viet.

Žiaci začínajú *písať* po nácviku čítania slov, resp. po fáze vizuálneho kontaktu s písomnou podobou známych slov. Písanie sa najskôr obmedzuje na odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a jednoduchých viet pracujú žiaci pomocou modelového textu. Nácvik čítania a písania v cudzom jazyku musí byť veku primeraný a postupný, čo sa týka obsahu aj nárokov na žiaka.

11. Hodnotenie

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť reálne, zmysluplné. Žiacke prehovory v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšú vlastné vety. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

- **Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou:** ich cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).
- **Hodnotenie spolužiakmi:** má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.
- **Sebahodnotenie:** rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty, výsledky testov a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

Použitá literatúra

BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris: Hachette éducation, 2000.

BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *Niveau B2 pour le français (utilisateur /apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris: Didier, 2004.

BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOTE, G. *Niveau A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (d'if) pour les premiers acquis en français*. Paris: Didier, 2005.

BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (Niveaux A1/A2 du Cadre européen)*. Paris: Didier, 2005.

BUTAŠOVÁ, A. a kol. *Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách*. Bratislava: ŠPÚ, 2007. ISBN 978-80-89225-31-6.

BUTAŠOVÁ, A. a kol. *Učenie sa, vyučovanie a hodnotenie cudzích jazykov v terminologickom rámci. Slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava, 2010. 141 s. ISBN 978-80-223-2919-4.

EURÓPSKA KOMISIA *Akčný plán 2004 – 2006*. Brusel. 2003.

GÁBRIŠOVÁ E. a kol. *PEDAGOGICKÁ DOKUMENTÁCIA z ruského jazyka, úroveň A1*. 2009. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. 41 s. ISBN 978-80-89225-70-5.

KOLLÁRIKOVÁ, Z.; PUPALA, B. *Predškolská a elementárna pedagogika*. Portál, 2001. 456 s. ISBN 80-7178-585-7.

KOLLÁROVÁ E. *Hovory so sebou a s vami o Vstrečach s Rossijej*, MPC , Bratislava, 2008. ISBN 978-80-8052-312-1

LITTLE, D.; PERCLOVÁ, R. *Európske jazykové portfólio. Príručka pre učiteľov a školiteľov*. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. ISBN 80-857652-8.

LOJOVÁ G., KOSTELNÍKOVÁ M. (eds.) *ELT in primary education*. Bratislava 2008. 158 s. ISBN 978-80-89225-66-8.

Пассов, Е.И. *Методика как теория и технология иноязычного образования*. Москва, 2010.

Пассов, Е.И., Кузовлева, Н.Е. *Урок иностранного языка*. Москва, Феникс, 2010. ISBN 978-5-222-15995-8.

Пассов, Е.И., Колларова, Э., Кибирева Л.В. *Концепция коммуникативного иноязычного образования*. Санкт-Петербург- Златоуст, 2007. ISBN 978 -5-86547-409-8.

PRŮCHA J. *Moderní pedagogika*. Portál 1997 496 s. ISBN 80-7178-170-3.

RIES, L. *Člověk a výchova (K humanizaci školy a edukace)*, Zdenek Pracný-Oftis, PF Ostravskej univerzity, 2008. 978-80-900745-4-5.

RIES, L.; KOLLÁROVÁ, E. (eds.) *Svet cudzích jazykov DNES. Inovačné trendy v cudzojazyčnej výučbe*. DIDAKTIS, 2004. 188 s. ISBN 80-89160-11-5.

Slovensko-anglicko-francúzsko-nemecký slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky. Bratislava: ŠPÚ, 2009. 234 s. ISBN 978-80-89225-71-2.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava: ŠPÚ, 2006. 252 s. ISBN 80-58756-93-5.

WIDLOCK, B. a kol. *Norimberské odporúčania pre včasnú výučbu cudzích jazykov*. München: Goethe Institut e.V., 2010. 39 s. ISBN 978-3-939670-38-4.

Prílohu ŠVP ISCED 1 z ruského jazyka zostavili:

PaedDr. Katarína Bockaničová

Mgr. Darina De Jaegher

PhDr. Denisa Ďuranová

PhDr. Eva Farkašová, CSc.

Mgr. Sabína Hoangová

Mgr. Alena Koroľová

Ing. Beáta Menzlová